

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

През 2017 г. в област Стара Загора са приключили делата за 2 021 извършени **престъпления**. Делата за 695 от тях са завършили с ефективни осъдителни присъди, за 834 - с условно осъждане, за 27 - с оправдаване, за 19 с прекратяване, и за 446 - с освобождаване от наказание.

С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 1 529 извършени престъпления, което е с 1.5% по-малко в сравнение с 2016 година.

През 2017 г. **обвиняеми** са били 1 996 лица, от които:

- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 681 лица, или 41.3% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 825 (41.3%) лица;
- освободени от наказателна отговорност са 455 (22.8%) лица;
- оправдани са 20 обвиняеми лица (1.0%);
- на 15 лица делата са прекратени (0.8%).
-

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица в област Стара Загора през периода 2013 - 2017 година

Броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди** през 2017 г. е 1 506, като в сравнение с 2016 г. намалява с 6.2%.

Осъдените непълнолетни лица (14 - 17 години) са 77, или 5.1% от всички осъдени.

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2017 г. най-голям е броят и съответно относителният дял на **общоопасните престъпления** - 737, или 48.2% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените за извършването на този вид престъпления са 671, или 44.6% от общия брой на осъдените лица. В сравнение с предходната година през 2017 г. се наблюдава увеличение както на броя на престъпленията, така и на осъдените лица за извършени общоопасни престъпления - съответно с 10.0 и 3.4%.

- В структурата на общоопасните престъпления най-голям е броят на *престъпленията по транспорта и съобщенията* - 557, или 75.6% от общия брой на общоопасните престъпления. За извършването на този вид престъпления са осъдени 526 лица, или 78.4% от осъдените за извършени общоопасни престъпления.
- *Престъпленията, свързани с наркотици*, завършили с осъждане през 2017 г. са 139, а наказаните за тях лица са 111.

Престъпления против собствеността²

На второ място в структурата на престъпленията, завършили с осъждане в област Стара Загора през 2017 г., са тези **против собствеността**. С осъдителна присъда са приключили делата за 356 извършени престъпления (23.3% от всички престъпления, завършили с осъждане). Осъдени са 408 лица, или 27.1% от общия брой на осъдените през 2017 г.

- Сред престъпленията против собствеността най-разпространени са *кражбите* на имущество с 67.7% относителен дял от престъпленията против собствеността и 15.8% от общия брой на всички престъпления, завършили с осъждане. С осъдителна присъда са приключили делата за 241 извършени кражби, а осъдените за тях лица са 294.
- По своята правна и криминална характеристика *грабежите* са сред най-тежките престъпления против собствеността. През 2017 г. за 28 грабежа са осъдени 34 лица.
- За извършени 42 *измами* са осъдени 43 лица, или 10.5% от осъдените за престъпления против собствеността.

Престъпления против стопанството³

През 2017 г. с осъдителна присъда са приключили делата за 102 извършени **престъпления против стопанството**, или 6.7% от общия брой на наказаните престъпления. За тях са осъдени 108 лица, или 7.2% от всички осъдени лица.

¹ Включват престъпления, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

² Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³ Включват общи стопански престъпления, престъпления против кредиторите и в отделни стопански отрасли, против митническия режим и против паричната кредитна система.

Престъпления против личността²

През 2017 г. в област Стара Загора са наказани 102 престъпления против личността (6.7% от всички престъпления, завършили с осъждане). За извършването им са осъдени 94 лица, или 6.2% от общия брой на лицата с влезли в сила присъди през годината.

- Сред престъпленията против личността с най-голям брой и относителен дял са причинените *телесни повреди*, като с осъдителна присъда са завършили делата за 37 престъпления. Броят на осъдените лица за този вид престъпления е 36, или 38.3% от общия брой на осъдените за извършени престъпления против личността.
- За *трафик на хора* с осъдителни присъди са завършили 3 наказателни дела с 4 осъдени лица за този вид престъпления.

Осъдени лица за други видове престъпления

През 2017 г. в област Стара Загора са осъдени за извършването на:

- престъпления против брака, семейството и младежта - 78 лица (5.2%);
- документни престъпления - 65 лица (4.3%);
- престъпления против реда и общественото спокойствие - 31 лица (2.1%);
- престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции - 20 лица (1.3%);
- престъпления против правата на гражданите - 23 лица (1.5%);
- престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната система – 8 лица (0.5%).

Осъдени лица по пол и възраст

Разпределението на осъдените през 2017г. лица в област Стара Загора по пол и възраст е следното:

Броят на осъдените мъже е 1 393, или 92.5% от общия брой на осъдените лица. С най-висок брой и относителен дял са мъжете с влязла в сила присъда във възрастовата група 30 - 39 години - 28.2% от общия брой на осъдените мъже.

Осъдените жени са 113, като най-голям е дялът им във възрастовата група 30 - 39 години - 31.0% от общия брой на осъдените жени.

Осъдени лица по наложени наказания

В структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е относителният дял на *лишените от свобода* (табл.1). През 2017 г. в област Стара Загора те са 1 215, или 80.7% от общия брой на осъдените лица.

² Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат, трафик на хора.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОИЗТОК
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - СТАРА ЗАГОРА“

Табл.1. Осъдени на лишаване от свобода в област Стара Загора през 2017 година

Размер на наложените наказания „лишаване от свобода“	Брой	Структура - %
Общо	1215	100.0
До 6 месеца	469	38,6
От 6 месеца до 1 година	474	39,0
От 1 до 3 години	236	19,4
От 3 до 5 години	22	1,8
От 5 до 10 години	6	0,5
От 10 до 15 години	7	0,6

Наказанието „пробация“ е наложено на 207 лица (13.7% от всички осъдени), „глоба“ - на 77лица (5.1%), а „обществено порицание“ - на 7 лица.

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Повече информация и данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са достъпни в ИС „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56) и на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“.